

Részlet Nikolay Gueorguiev *Analyse du programme olympique (des Jeux de l'Olympiade)* (Lausanne, 1987) című tanulmányából

[1] CHAPITRE I. LES JEUX OLYMPIQUES DE L'EPOQUE MODERNE

Le pédagogue allemand, Guts-Muts, eut le premier l'idée d'un rétablissement des Jeux Olympiques (J.O.). Mais lorsqu'il formula sa proposition, celle-ci n'éveilla aucun écho. C'est la conférence d'Ernst Curtius, le 10 janvier 1852, qui annonça ce rétablissement.

L'ardeur de Curtius éveilla un grand intérêt en Grèce. Après plusieurs années passées à faire des projets, le commandant Zappas prit les choses en main et, on put organiser, à Athènes en 1859, les premiers "Jeux Panhellénique" avec la participation exclusive d'athlètes grecs. Mais ces manifestations, pas plus que celles de 1870, 1875, 1888 et 1889, n'eurent de grande valeur sportive. Cependant, il est évident qu'elles servirent la cause des Jeux.

En 1889, le baron Pierre de Coubertin reçut du gouvernement français la mission d'étudier les questions relatives à l'éducation physique universitaire. Coubertin envoya des questionnaires dans tous les pays. Il constate que le monde de l'éducation physique était le théâtre de querelles sans fin. Il admit que le seul remède à cette situation c'était d'organiser des compétitions à époques régulières où toutes les branches sportives auraient droit de cité, et où toutes les nations seraient représentées. Et c'est ainsi qu'il en vint à cette idée de la rénovation des J.O. de l'antiquité.

LE RETABLISSEMENT

En 1892, pour la première fois, il présenta son idée au public, dans sa conférence intitulée "Renaissance des Jeux Olympiques", prononcée le 25 novembre à la Sorbonne. Il proposa de faire revivre, sous une forme moderne cette antique institution.

En 1893, il pensa que le moment était propice de mettre ses projets à exécution et au mois de juin 1894 on convoqua le Congrès International de Paris. Cette conférence fut ouverte le 16 juin à la Sorbonne. Au cours des discussions, on traita

Részlet Schmitt Pál *Az újkori olimpiai játékok programjának elemzése* (Budapest, 1992) című doktori disszertációjából

[6] Az újkori olimpiai játékok

Guts-Muts német pedagógus volt az első, akinek eszébe jutott az olimpiai játékok felújítása. Javasata azonban nem talált kellő visszhangra nemzetközileg. Ernst Curtius konferenciája 1852. január 10-én jelentette be a játékok visszaállítását.

Curtius szenvedélyessége a fenti konferencián nagy érdeklődést váltott ki Görögországban. Több évi tervezés után Zappas parancsnok vette kezébe az ügyet, és 1859. évben megrendezik az első Panhellén Játékokat, amelyen csak görög sportolók vehettek részt. Ezt követően még 1870, 1875, 1888 és 1889. években rendeznek hasonló játékokat. Az ezen említett időpontok előtt rendezett összetett sportversenyek elsősorban sportszempontból nem jelentettek nagy értéket. Mégis érdemes megemlíteni őket, tekintettel a későbbi eseményekre [7] gyakorolt vitathatatlan hatásukra.

1889-ben Pierre COUBERTIN báró azt a megbízatást kapja a francia kormánytól, hogy tanulmányozza az egyetemes testnevelés kérdéseit.

Coubertin kérdőíveket küld a világ sok országába. Megállapítja, hogy a testnevelés és a sport területén számos tisztázatlan kérdés található, állandó a vita az egyes részterületek értelmezésekor. Megoldásként azt javasolja, hogy rendszeresen rendezzenek versenyeket, amelyeken minden sportág polgárjogot nyer és minden nemzet képviselheti magát.

Ezen javaslat kapcsán jutott el tulajdonképpen az ókori olimpiai játékok felújításának gondolatához.

A visszaállítás

1892 évben jelenti be először szándékát a nyilvánosság előtt a Sorbonne egyetemen, november 25-én.

Konferenciájának cím: "Az Olimpiai Játékok Felújítása".

Javasolja, hogy az ókori intézményt modern formában keltsék életre.

Coubertin 1893-ban látja elérkezettnek az időt terve megvalósítására. Meghirdeti a Párizsi Nemzetközi Konferenciát, melyet 1894. június 16-ára hívnak össze. A megbeszélések során először az amatőrizmus kérdését vitatják

d'abord la question de l'amateurisme, puis le 23 juin on adopta à l'unanimité la proposition de Coubertin de tenir tous les quatre ans des concours sportifs conformes à l'esprit de l'antiquité et auxquels toutes les nations seraient conviées à participer, dans le but de créer des rapports amicaux entre les différents peuples.

Coubertin pensa d'abord qu'on fêterait ces premiers J.O. modernes à Paris en 1900, mais on décida de les célébrer dès 1896 à Athènes.

Dans sa 5ème séance du 23 juin on a voté les dispositions arrêtées par la Commission chargée du programme, qui après discussion, émet le vœu que les sports suivants soient représentés aux J.O.: sports athlétiques, proprement dits: courses à pied (d'obstacles, etc.); sauts (en hauteur, largeur et la perche); lancement du poids;

La Commission émet le vœu que dans les J.O. un concours de championnat général d'athlétisme soit institué sous le nom de pentathlon.

[2] sports nautiques (courses à l'aviron et à la voile, natation); football; lawn tennis; paume, etc.; patinage; escrime, boxe, lutte, etc.; concours hippique – polo; tir; gymnastique, vélocipédie.

[Meranzov–Georgijev, 1985]

[11] The programme of the First Olympic Games held in 1896 included 9 sports with a total of 43 events, i.e. competitions were held in 9 sports for 43 gold medals [...]

Four sports (athletics, swimming, gymnastics and fencing) have been on the programme of all 19 Games held up to now.

Another three, namely wrestling, rowing and cycling, have been absent only once each from the programme. Water polo has also been included 18 times, although as a swimming event. Weightlifting is the eighth sport which made the Olympic Programme of the First Games. It has figured 16 times in it, being absent from the Olympics only in 1900, 1908 and 1912.

The ninth sport – tennis – was deleted from the Olympic Programme after 1924 due to the professionalizing of its elite competitors and the controversy between the International Olympic Committee and the International Tennis Federation.

Archery is the sport which has most often been dropped from the Olympic Programme. Included far back in 1900, it has been on the programme 7 times.

Since World War II, i.e. for a period of nearly 9 Olympic cycles, only three new sports have been added – volleyball and judo (1964), and handball (1972).

hosszasan, majd június 23-án egyhangúlag fogadják el a báró javaslatát: négyévenként kell összetett sportversenyeket rendezni az ókori olimpiai játékok szellemében, amelyre minden nemzetet meghívunk abból a célból, hogy ezáltal is baráti kapcsolatokat teremtsenek a népek között.

Az eredeti elképzelés szerint az első játékokra az 1900. évben, Párizsban került volna sor, de végül 1896. év és Athén város mellett döntöttek.

Június 23-án a program bizottság javaslatait is elfogadták, ennek alapján úgy határoztak, hogy az olimpiai játékokon a következő sportágak versenyei szerepelnek: atlétika, pontosabban futások, ugrások (magas, távol, rúd), és [8] súlylökés, diszkoszvetés.

A bizottság kifejezte azon óhaját is, hogy az olimpiai játékokon az általános atlétikai versenyen szerepeljen a pentatlon is.

Vízisportoknak elfogadták az evezést, vitorlázást és úszást, programba javasolták még a labdarúgást, teniszt, görkorsolyát és kerékpározást. Mint ismeretes végül is 9 sportágban rendeztek az első olimpián versenyeket és 43 versenyszámban hirdettek éremmel díjazott végeredményt. A tizedik sport – az evezés versenyei a rossz idő miatt elmaradtak.

Érdeemes megjegyezni, hogy az alapítók által kialakított programból négy sport állta ki nagyszerűen az idők próbáját. Az atlétika, úszás, vívás és torna a mai napig mindenegyes játékon szerepelt. A birkózás, az evezés és a kerékpározás egyetlen alkalommal hiányzott. Az eredeti program sportjai közül a súlyemelés három alkalommal maradt el; nevezetesen az 1900-as, az 1908-as és 1912-es játékokról; a tenisz pedig csupán az első hét olimpián szerepelt, mikor is az amatőrizmus tisztázatlan kérdései miatt 1924-től törölték a programból, egészen az 1988. évi, szöuli visszatérésig.

Az íjászat volt a legtöbbször kihagyott sport, ugyanis az 1900. évi bemutatkozás óta kilenc alkalommal szerepelt összesen.

A második világháború óta (11 olimpiai ciklus) csupán négy új sport került a programba: röplabda, judo (1964), kézilabda (1972), asztalitenisz (1988).

[12] If we exclude tennis, the other 21 sports hold a permanent place among the recognized Olympic sports. [...] Another fact should also be noted – sports have multiplied 2.33-fold in the period between the Ist and XXIst Olympic Games. [...] From 43 at the Ist Games events have rocketed to 203 at the XXIIInd Olympics, marking an increase of over 4.6-fold.

[Georgijev, 1987]

[2] LE DEBUT

Le Comité nouvellement créé, en effet, s'assembla au lendemain de la clôture de Congrès de Paris [...] Il fit dès lors spécifier qu'une réunion aurait lieu au cours de l'année 1901 – ce fut la quatrième session du CIO, tenue à Paris.

Les délégués allemands ont présenté un vœu tendant entre autre: 1) à l'organisation en 1902 d'un congrès chargé de rédiger un code définitif et obligatoire pour les concours olympiques; 2) à la création d'une seconde série d'Olympiade qui auraient lieu à Athènes tous les quatre ans dans l'intervalle des Olympiades précédemment créées, lesquelles continueraient d'être célébrées dans les principales villes du monde. [...]

L'unification des Règlements sportifs

Le CIO s'est trouvé en face de trois propositions relatives à une unification éventuelle des règlements sportifs. L'une mentionnée plus haut; une autre formulée par le Comité suédois; une troisième présentée au nom de l'Amateur Union des Etats Unis.

Le deux premières revêtaient un caractère à la fois précises et impératif. Il s'agissait dans le premier cas, de rédiger un code sportif qui deviendrait obligatoire pour tous les concours olympiques à venir; le CIO ne s'est pas cru appelé à statuer souverainement sur des questions techniques et a écarté sagement ce projet. Le

A dolgozat megírásának időpontjában az 1992. évi játékok előtt további két sport került felvételre: tollaslabda és baseball.

Jelenleg tehát az olimpiai programban 25 sport szerepel, az eredeti 9-cel szemben, ami matematikailag 2.77-szeres növekedést jelent. Lényegesen nagyobb mértékű a versenyszámok növekedése, itt ugyanis az eredeti 43-mal szemben 257 érmet osztó esemény áll. A növekedés 5.97-szeres.

Előjáróban is megállapítható, hogy az úgynevezett gigantizmus veszélyét nem a sportok számának folyamatos növekedése jelenti, hanem az egymással konkuráló sportok versenyszámainak szinte fékezhetetlen burjánzása. Vonatkozik ez elsősorban az atlétika és az úszás versenyszámaira, melyek jelenleg ott [9] tartanak, hogy a barcelonai programból, a 256 számból 74-et rendeznek. (atlétika: 43, úszás: 31). Ez az összes versenyszám 28,9 %-a.

III.

A kezdet

Az újonnan alakult Nemzeti Olimpiai Bizottság még nem alakít ki rendszeres munkaprogramot, üléstervet. Találkozóikat hol kongresszusnak, hol közgyűlésnek nevezik.

1901-ben Párizsban arról tárgyaltak, hogy elérkezettnek látják az időt végleges és kötelező szabályzat kidolgozására a játékokra vonatkozóan. Elfogadtak továbbá egy olyan tervezetet, miszerint négyévenként váltakozó helyszíneken rendezzék a játékokat a világ legnagyobb városaiban.

A sportszabályok egységesítése

A Nemzetközi Olimpiai Bizottsághoz az egységesítésre vonatkozóan három javaslat érkezett. Az egyik a fent említett, egy második, amelyet a svéd bizottság terjesztett elő, valamint a harmadik, az Egyesült Államok Amatőr Atlétikai Egyletének tervezete.

Az első kettő pontos és határozott volt. Az első javaslatban egy olyan sportszabályról volt szó, amely az elkövetkezendő olimpiai játékokra vonatkozott volna. A Nemzetközi Olimpiai Bizottság – helyesen – nem érezte magát abban a helyzetben, hogy önállóan döntsön technikai kérdésekben, és elhárította a tervet. A második, a